

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНТЕНСИВНОЇ ПОТОКОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВІДТВОРЕННЯ СВИНЕЙ В УМОВАХ ПЛЕМЗАВОДУ

Когут О. С., здобувач ступеня доктора філософії
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Важливими заходами і методами успішного відтворення свиноголів'я є комплектування стада й формування його структури, ефективне використання кнурів та свиноматок, вирощування ремонтного молодняка, підбір та складання плану парування, визначення строків опоросів та їх проведення, зоотехнічний облік. При нормальній структурі стада за віком тварин та з інших причин із племінних господарств щорічно вибуває 25-30% основних свиноматок і кнурів, а із господарства промислових комплексів – 35-40% і більше [1, 2, 6].

Результат роботи будь-якого свинарського підприємства з закінченим циклом виробництва значно залежить від якості свиноматок і кнурів стада та щорічного його оновлення [1, 3, 6]. Правильна організація відтворення стада свиней є запорукою успішного розвитку галузі в господарстві [2, 4, 6].

Впровадження технології штучного осіменіння у СВК АФ «Миг-Сервіс-Агро»Новоодеського району Миколаївської області дало можливість швидко покращити продуктивні якості свиней, за рахунок інтенсивного використання цінних кнурів-плідників різних порід. При застосуванні штучного осіменіння свиноматок в декілька разів збільшився вплив кнурів-плідників на продуктивність стада, тому особливо підвищились вимоги при їх відборі для використання в технології та селекції ведення галузі свинарства.

Племзавод за останні три роки досяг значних успіхів в галузі свинарства, так середньорічне поголів'я основних свиноматок складало 436 голів і було одержано 9315 поросят, тобто 9,83 поросяти в середньому на опорос, а за рік біло одержано на основну свиноматку 2,17 опороси. За 2017 рік ці показники наступні: середньорічне поголів'я основних свиноматок – 469, одержано 9015 поросят, на свиноматку одержано 9,58 живонароджених поросят і 2,04 опороси. За 2018 рік відповідно 495 основних свиноматок, одержано 10370 поросят, тобто 10,3 живонароджених поросят і 2,03 опороси.

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів

В племзаводі застосовують потокову технологію виробництва, яка дозволяє ефективно використовувати трудові та матеріальні ресурси і передбачає потоковість, ритмічність і безперервність виробничих процесів. На всіх етапах процесу відбувається комплектування однорідних за масою, віком й фізіологічним станом груп свиней. При відтворенні, вирощуванні, відгодівлі й реалізації тварин досягається високий рівень інтенсивності й економічної ефективності галузі. Виробничий процес відповідає біологічним особливостям свиней, включаючи циклічність відтворення і ритм вирощування племінного молодняка свиней. Запровадження нових технологічних прийомів для рівномірного одержання племінної і товарної свинини – є основним критерієм для переходу племінних господарств на потокову систему виробництва

В основу технології покладено потокову систему виробництва для цілорічного одержання племінної і товарної продукції. Свинарські приміщення виступають єдиним комплексом з дільницями для репродукції та вирощування свиней. Приміщення поділені на ізольовані секції, які виходять на загальний коридор.

Дільниця № 1 – репродуктор до складу якого входять: лабораторія оцінки і зберігання сперми, мийна, 3 манежі для взяття сперми від кнурів на фантоми, елеватор та 32 клітки для утримання кнурів-плідників. В елеваторі передбачено групове утримання, вирощування та привчання ремонтних кнурів віддавати сперму на фантом.

Дільниця № 2 – для групового утримання свиноматок після відлучення поросят і ремонтних свинок парувального віку. В цих станках проводять виявлення свиноматок в статевій охоті за допомогою кнурів-пробників. При виявленні у свиноматок статевої охоти їх мітять і основних свиноматок переводять в індивідуальні станки, де проводять їх штучне осіменіння, а ремонтних свинок осіменяють в станках, де вони утримуються і залишають до переводу в родильне відділення.

Дільниця № 3 – для індивідуального утримання свиноматок при штучному осіменіння та першої половини поросності. Дільниця складається з трьох секцій по 38, 64 і 78 станкомісць і п'яти індивідуальних боксів, в яких утримують кнурів-пробників.

Дільниця № 4 – для групового утримання свиноматок другого періоду поросності після підтвердження ультразвукової діагностики (УЗД). Цех розрахований на 120 свиноматок і має 20 кліток.

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпеки харчових продуктів

Дільниця № 5 – родильне відділення – маточник. До складу входить 10 секцій на 130 станкомісць. В кожній секції знаходиться 14-16 боксів зі станками для фіксації свиноматок, посередині секції є технологічний прохід.

Опори проводяться через кожні 10 днів по 30-32 свиноматки. Період обороту секції становить 45 днів: свиноматок ставлять за 7 днів до опору, в середньому підсисний період триває 30 днів, 7 днів – відлучені поросята знаходяться в боксі і 3 дні відводяться на дезінфекціюсекції. Витримується принцип «пусто-зайнято».

Кожна секція обладнана клімат-контролем, має примусову вентиляцію, освітлення та водопостачання. Гноєвидалення відбувається через решітчасту підлогу, опалення передбачає електронідегрів та газопідгрів. Кожний індивідуальний бокс для опоросу розділений на три зони. В середині боксу розміщено станок для фіксації свиноматки під час опоросу та в залежності від технології протягом 30 днів лактаційного періода.З одної сторони знаходиться технологічна зона для поросят, а з іншого боку станка вільна зона.

У технологічній зоні обладнано теплий килимок (60×60) та підвішена лампа для обігріву. В цій зоні розміщують годівницю для поросят та соскову поїлку з нержавіючої сталі. Годівниця розрахована на вільний доступ поросят-сисунів до передстартерного комбікорму, вона розділена на чотири кормомісця, що полегшує доступ і попереджає штовхання поросят. Конструкція годівниці попереджає втрату корму, матеріалне окислюється і не піддається корозії, вона посилена додатковими ребрами жорсткості. Вільна зона дозволяє поросяттам переміщуватись у боксі і при годуванні є доступ як з лівої, так і з правої сторони свиноматки.

Станок для опоросу відповідає за формою тулубу свиноматки і має дві пари захисних дуг для попередження задушення поросят. Одна пара нерухомо з'єднана з конструкцією станка, друга пара з'єднана рухомо, а також є роздільні дуги, які при годуванні молоком або смоктанні свиноматки фіксують поросят біля свого соска. наявність спеціальних кронштейнів дає змогу регулювати станок у ширину (550-650 мм) та довжину від 1800 до 2000 мм. Конструкція станка та його деталей виконана з труби діаметром (80 мм), що попереджає пошкодження і травмування свиноматок. Висота станка постійна і не змінюється – 1065 мм. Станок обладнано годівницею для свиноматки об'ємом 14 л розмір габаритів (50×30) і над нею розташована на кронштейні соскова поїлка, діаметр отвору під поїлку 22,5 мм.

Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів

Бокси обладнано в технологічній зоні хвірткою-лазом для організації спочатку візуального спілкування поросят суміжних гнізд, а після відлучення дозволяє з'єднання гнізд поросят і утримання їх протягом 7 днів [5]. Хвіртки-лази дозволяють впровадити новий спосіб формування груп відлучених поросят і підготовка їх для переведення в цех дорощування. Спосіб дозволяє виключити і максимально знизити вплив стресу при перегрупуванні, переміщенні поросят, що збільшує їх продуктивність і зменшує падіж поросят.

Дільниця № 6 – для утримання поросят на дорощуванні. Цех складається з 8 секцій в кожній секції по 8 кліток на 20-25 поросят кожна. З дорощування ремонтні кнурці направляються в елевєр, а свинки в дільницю № 2.

Все відгодівельне поголів'я відправляється на іншу ферму, де розташовано 5 приміщень для відгодівлі і реалізації на м'ясо.

Таким чином, дослідження показали доцільність використання потокової технології вирощування свиней в умовах племінного господарства. Наявність в дільниці № 510 секцій на 130 станкомісць для цілорічного їх використання дає змогу витримувати принцип «пусто-зайнято» та отримувати на 1 станок 110 поросят. Річний оборот станків доходить до 9 разів, вихід ділових поросят на 1 технологічну свиноматку підвищується на 8 голів. Тому сучасна організація і інтенсивна потокова технологія відтворення свиней в умовах СВК АФ «Миг-Сервіс-Агро» є основною умовою підвищення інтенсивності використання основного стада, виробничих площ та галузі свинарства в цілому.

Література

1. Волощук В. М. Стан і перспективи розвитку галузі свинарства // Вісник аграрної науки. 2014. № 2. С. 17-20.
2. Коваленко В. Ф. Підвищення репродуктивної здатності свиней. Київ : Урожай, 1985. 94 с.
3. Лихач В. Я. Обґрунтування, розробка та впровадження інтенсивно-технологічних рішень у свинарстві : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 227 с.
4. Мельник В. О., Кравченко О. О. Біотехнологія відтворення в племінномусвинарстві : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 192 с.
5. Решітчаста заслінка лазу поросят у суміжній стінці перегородження боксів для опоросу : пат. 131031, Україна, МПК А 01К 1/02. № у 2018 05590; заявл. 21.05.18 ; 10.01.2019; Бюл. № 1. 4 с.
6. Розведення свиней / В. М. Нагаєвич [та ін.]. Харків : Еспада, 2005. 296 с.